

SÖZCÜKTE YAPI

BASİT SÖZCÜK

Yapım eki almayan ve başka bir sözcükle birleşmeyen sözcükler basit yapıli sözcüklerdir.

Kök halindeki sözcükler basit yapılidir.
kitap, halı, masa, bil-, sor-, bak-...

Basit yapıli sözcükler çekim eki alabilir.
kitaplar, masada, bildi, sormuş...

TÜREMİŞ SÖZCÜK

Yapım eki alan sözcüğe türemiş sözcük denir. Gelen yapım eki her zaman sözcüğün anlamını (resmini) değiştirir.

göz

göz-lük

Gözlük

“-lık,-lik,-luk,-lük” eki yapım ekidir ve eklendiği ismin anlamını (resmini) değiştirir.

1. İsimden İsim Yapan Ekler

kitap-lık, ev-li, simit-çi, iş-siz, altı-ncı

2. İsimden Fiil Yapan Ekler

Su-la-, yaş-a-, dert-leş-, ev-len-

3. Fiilden Fiil Yapan Ekler

anla-t-, uç-ur-, yaz-dır-, yıka-n-

4. Fiilden İsim Yapan Ekler

çöz-üm, sev-gi, bil-gin, çalış-kan

BİLGİ: Yapım eki alan sözcük türemiştir. Aynı zamanda gövde de denir.

BİLGİ: Yapım eki alan sözcüğün bazen türü (isim / fiil) değişir.

yaş (isim kökü) yaş-a- (-a eki ile fiil oldu)

bil-(fiil kökü) bil-gi (-gi eki ile isim oldu)

astagos

BİRLEŞİK SÖZCÜK

Birden fazla sözcüğün bir araya gelip kaynaşmasıyla oluşan yeni sözcüklere birleşik sözcük denir.

aslan

ağız

aslanağızı

ne+asıl = nasıl

ne+için = niçin

cuma+ertesi = cumartesi

sütlü+aş = sütlaç

sivri+sinek = sivrisinek

çek+yat = çekyat

çanak+kale = Çanakkale

afyon+kara+hisar = Afyonkarahisar